

SECȚIUNEA II: ASPECTE TEORETICE ȘI PRACTICE ALE ACTIVITĂȚII UNITĂȚILOR ECONOMICE

LEASINGUL – MIJLOC INVESTIȚIONAL ÎN ECONOMIA REPUBLICII MOLDOVA

GOLBUREAN MIHAELA, studentă, FB-192

Academia de Studii Economice a Moldovei
Republica Moldova, str. Mtr. Gavriil Bănulescu-Bodoni 61

e-mail: mihaela.golburean99@mail.ru

***Résumé.** La nécessité et la perspective du leasing en République de Moldova a été évidente dès le début de la transition vers une économie de marché. Les opérations de leasing sont une source importante de financement pour les entreprises, ce qui permet de surmonter les difficultés générées par un environnement commercial défavorisé, où le financement est limité et coûteux. À mesure que l'environnement concurrentiel de notre pays se durcit, la vitesse de réaction des entreprises aux changements de l'environnement externe est vitale. Le leasing, par son efficacité, répond, dans des délais très courts, au besoin de fonds d'investissement d'agents économiques.*

***Mots-clés:** environnement des affaires, leasing, leasing financier, marché du leasing, association de sociétés de leasing*

JEL CLASSIFICASION: G10, G23

INTRODUCERE

Experiența țărilor occidentale demonstrează că leasingul financiar este o adevărată oportunitate de finanțare și una dintre cele mai bune metode pentru întreprinderile care vor să-și extindă afacerea și să-și eficientizeze activitatea prin reducerea costurilor. Leasingul reprezintă un mijloc de finanțare pe termen lung pentru agenții economici care au necesitatea de a achiziționa utilaje și echipamente, dar nu dispun de o finanțare corespunzătoare. O altă oportunitate reprezintă avantajele fiscale precum:

- achitarea progresivă a TVA-ului pe parcursul perioadei de leasing;
- amortizarea bunului de către utilizator;
- protecție împotriva efectelor inflaționiste în cazul contractelor pe termen lung.

Oportunitatea leasingului în Moldova a devenit evidentă chiar de la începutul perioadei de dezvoltare a economiei de piață. Uzura fizică și morală a fondurilor fixe și lipsa mijloacelor bănești pentru modernizarea și reutilizarea procesului tehnologic constituie premise suficiente ale extinderii tranzacțiilor de leasing.

CONȚINUT DE BAZĂ

Moldova are nevoie de strategii de dezvoltare realiste și concrete, de strategii de investiții, de alternative, de proiecte, de sisteme de evaluare și selecție și de un management performant al procesului investițional. Pentru renovarea bazei tehnice de producere a întreprinderilor care dispun de un capital insuficient, ar putea fi utilizate mecanismele de leasing pentru dezvoltarea lor.

Finanțările în acest sistem constituie o modalitate eficientă de finanțare a procesului de renovare și modernizare a potențialului de producere pentru întreprinderile din Republica Moldova, iar promovarea activității de leasing duce la ameliorarea mediului investițional din țară.

Conform Raportului Biroului Național de Statistică (BNS), putem menționa că din anul 2014 până în anul 2018 mijloacele fixe acordate de companiile de leasing erau în creștere, atingând cifra de 1583,4 mil. lei. În 2018 totalul mijloacelor fixe s-au majorat cu 156,8 mil. lei mai mult față de

anul 2017, cu 351,9 mil. lei mai mult față de anul 2016, cu 494,2 mil. lei mai mult față de anul 2015 și cu 512,2 mil. lei mai mult comparativ cu anul 2014.

Partea preponderentă din structura mijloacelor fixe acordate în leasing pe perioada indicată în Figura 1 o constituie mijloacele de transport. În anul 2018 ele au atins o valoare de 1516,7 mil. lei (sau 95,8% din totalul mijloacelor fixe acordate în leasing), din care autoturismele dețin 86,4% (în valoare de 1310,3 mil. lei).

După valoarea mijloacelor fixe acordate în leasing topul primelor cinci companii de leasing (în ordine descrescătoare) s-a prezentat în felul următor:

- pentru anul 2018: SRL "BT Leasing MD", SRL „Capital Leasing”, SRL "Victoria Leasing", SA "Total Leasing" și SRL "Finance Leasing Company", care au acordat 83,0% din valoarea totală a mijloacelor fixe acordate în leasing;
- pentru anul 2017: SRL "BT Leasing MD", SRL „Capital Leasing”, SA "Total Leasing", SRL "Victoria Leasing" și SRL " Finance Leasing Company", care au acordat 83,2% din valoarea totală a mijloacelor fixe acordate în leasing.

Tabelul 1. Structura și valoarea mijloacelor fixe acordate în leasing în anii 2014-2015, mil. lei

Anii	Mijloace fixe acordate în leasing, în total	Mijloace de transport	Mașini și utilaje	Clădiri și construcții speciale	Alte mijloace fixe
2014	1 071,1	997,7	27,3	32,4	13,7
2015	1 089,2	981,8	60,5	28,1	18,8
2016	1 231,5	1 085,2	88,5	55,4	0,5
2017	1 426,6	1 335,6	54,8	36,2	0,0
2018	1 583,4	1 516,7	23,9	26,6	16,2

Sursa: calculate de autor conform datelor BNS

De asemenea, pentru agentul economic este importantă și perioada acordării mijloacelor fixe în leasing necesare activității operaționale. După termenul de achitare obiectele ce sunt acordate în leasing pot fi repartizate în felul următor:

- cu termen de achitare și recuperarea mijlocului până la 3 ani;
- de la 3 până la 5 ani;
- mai mult de 5 ani

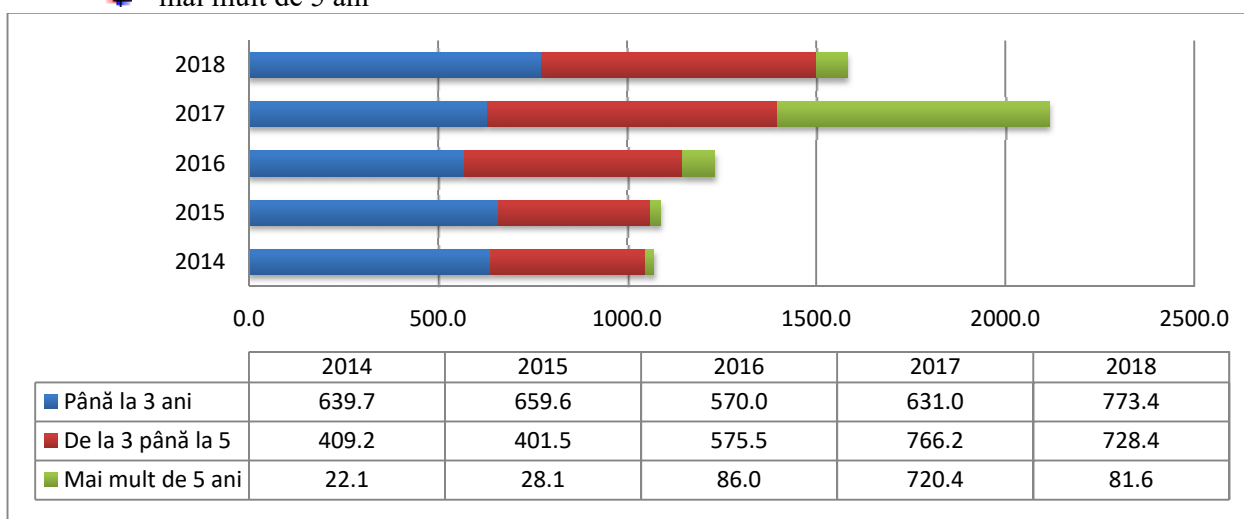


Figura 1. Termenul de achitare a mijloacelor fixe acordate în leasing în anii 2014-2015, mil. lei

Sursa: elaborată de autor conform datelor BNS

În anul 2018 valoarea mijloacelor fixe acordate în leasing cu termen de achitare până la 3 ani au constituit 773,4 mil. lei sau 48,8% din valoarea totală a mijloacelor fixe acordate în leasing. Valoarea mijloacelor fixe acordate în leasing cu termen de achitare de la 3 până la 5 ani a constituit 728,4 mil. lei, mai mult de 5 ani – 81,6 mil. lei (care constituie respectiv 46,0% și 5,2% din valoarea totală a mijloacelor fixe acordate în leasing).

Potrivit datelor BNS în anii 2014- 2016 ponderea cea mai mare în obținerea mijloacelor fixe accesate prin leasing o dețineau întreprinderile și organizațiile. Pe perioada activității companiilor de leasing în anii 2017, 2018 ponderea era reprezentată de persoanele fizice. Conform datelor BNS în anul 2018 valoarea mijloacelor fixe acordate în leasing persoanelor fizice a constituit 963,9 mil. lei (sau 60,9%); întreprinderilor și organizațiilor – 611,9 mil. lei (sau 38,6%); instituțiilor financiare – 7,6 mil. lei (sau 0,5%).

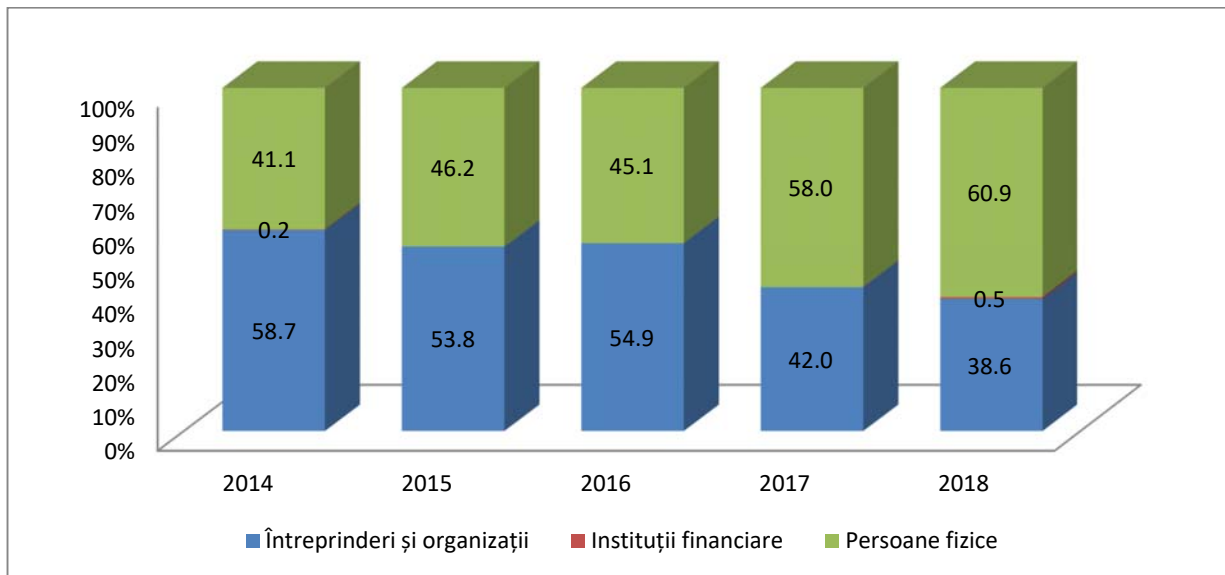


Figura 2. Mijloacele fixe acordate în leasing după tipul locatarilor, %
Sursa: elaborată de autor conform datelor BNS

CONCLUZII

Liberalizarea economiilor statelor Europei Centrale și de Est amplificată de dorința lor de a se integra în circuitul economic mondial a asigurat o dinamică ascendentă a pieței de leasing atrăgând investiții străine semnificative în acest sector. La acest capitol Republica Moldova nu este o excepție, dar nivelul actual de dezvoltare a pieței de leasing nu corespunde potențialului său. Ritmul de creștere comparativ modest de dezvoltare a pieței serviciilor de leasing în Moldova este condiționat, în bună parte, nu doar de declinul investițional din economie, dar și de absența unui interes permanent din partea instituțiilor statale în promovarea acestui sector al economiei.

Lipsa transparenței și a informației veridice pe piața de leasing creează probleme de coordonare între companiile din această industrie, iar în unele cazuri favorizează publicitatea falsă ce induce în eroare consumatorii de aceste servicii. Și, în sfârșit, problema „universală” pentru majoritatea companiilor constă în dificultățile în atragerea resurselor ieftine pentru a oferi condiții de finanțare competitive. Facilitarea în continuare a condițiilor de finanțare fac leasingul un instrument tot mai accesibil. Anume leasingul poate și trebuie să devină factorul principal în crearea și renovarea capitalului în activitatea antreprenorilor.

SURSE BIBLIOGRAFICE

1. BUGAIAN, L., MALCOCI, G. Leasingul – o oportunitate investițională în Republica Moldova. În: Meridian Ingineresc, 2009, nr.3 (Universitatea Tehnică a Moldovei). Chișinău, 2009, p.98.

2. DOGA-MÎRZAC M. Leasingu – componentă a sistemului de finanțare și formă de susținere a întreprinderilor mici și mijlocii. În: Studia Universitatis Moldaviae, 2014, nr 2 (Universitatea de Stat din Moldova). Chișinău, 2014, p.188, 195
 3. Anuarul statistic al Republicii Moldova, [Accesat la 20.04.2020], disponibil pe:
<https://statistica.gov.md/newsview.php?l=ro&idc=168&id=6364>
 4. Comentariul agenției InfoMarket,[Accesat la 15.04.2020], disponibil pe:
http://infomarket.md/ro/marketpuls/15_ani_ai_businessului_leasing_n_Moldova_spre_extindere_prin_diversificare
 5. CLOCOTICI, D. Operațiuni de leasing. București, 2000, p.172
 6. MALCOCI G., Leasingul ca oportunitate investițională în industria Republicii Moldova / Autoreferatul tezei de doctor. Chișinău: UTM, 2010, p.26.
 7. MALCOCI G., Competitivitatea ofertelor de leasing în Republica Moldova. În Revista „ Economica”, 2009, nr.6 (Universitatea Tehnică a Moldovei), Chișinău, 2009, p.55.
-

Coordonator științific: BALAN ALIONA, conf. univ., dr.
Academia de Studii Economice a Moldovei
Republica Moldova, str. Mtr. Gavriil Bănulescu-Bodoni 61
e-mail: balan.a@ase.md